

7/6839

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006/ 04- 961

30 /4/2002

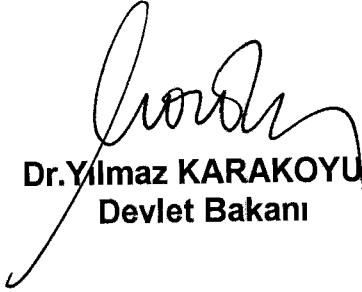
KONU : 7/6839-14591 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 05.04.2002 tarih ve A.01.0.GNS.O.10.00.02-7/6839-14591/34245 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Mehmet ÖZYOL'un tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/6839-14591/34245 esas sayılı soru önergesine ilişkin cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER :
EK: 1- 5 Sayfa

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00 3168
KONU : Soru Önergesi

13 0 Nisan 2002

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU)

İLGİ: 9/04/2002 tarih ve (01) 0741 sayılı talimatınız

Adıyaman Milletvekili Sayın Mehmet ÖZYOL tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevcih edilen, 7/6839-14591 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorular ve cevapları aşağıda sunulmuştur :

SORU 1- Et ve Balık Ürünleri A.Ş.'i 13 adet işletme ile faaliyet sürdürmektedir. Söz konusu işletmelerde 10 adedi alım ve üretim faaliyeti yapabilmektedir. Bu iş yerlerinin toplam kurulu kesim kapasitesi 208.500 Ton/Yıl'dır. 25 Mayıs 2001 tarih, 2001/27 sayılı Başbakanlık Genelgesi uygulanmaya devam edildiği takdirde, 2002 yılında yıllık bağlantılı ve serbest satışlar toplamı 64.500 tona ulaşacaktır ki bu da kullanılabilir kapasitenin yaklaşık %62'sine tekabül etmektedir. Sayın Bakanın açıklamış olduğu %20'lik kapasite kullanım oran hangi kriterlere göre tespit edilmiştir.

CEVAP 1- Et ve Balık Ürünleri A.Ş. (EBÜ A.Ş.) 1952 yılında karlılık ve verimlilik ilkelerine bağlı kalmak şartıyla; kasaplık hayvanlarla, et, balık ve kümes hayvanlarının satın alınması, kesilmesi, satılması, gerektiğinde ithal edilmesi, işleyerek mamul hale getirilmesi, yan ürünlerin üretilmesi ve satılması ve bunların muhafaza edilmesi, fonksiyonlarına göre tesisler kurmak, işletmek satın almak gibi faaliyet konularını gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur.

EBÜ A.Ş. özel sektöre ait kombinaların olmadığı kuruluş yıllarında ülke hayvancılığının geliştirilmesi ve hayvan üreticilerine katma değer yaratılması için gerekli olan önemli bir unsurun eksikliğini tamamlamıştır. EBÜ A.Ş. ayrıca özel sektöre hayvancılık konusunda bilgi birikimi yaratmıştır.

Şirket ilerleyen yıllarda, kaynak yetersizliği, yüksek ücrete dayalı aşırı istihdam ve gereksiz büyüme gibi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu nedenle; kombina ve işletmelerin üretim teknolojisi geri kalmış, sektöre özel şirketlerin de girmesiyle Şirketin monopol hüviyeti ortadan kalkarak kapasite kullanım oranı düşmüştür. EBÜ A.Ş.'nin kurulu kırmızı et kesim kapasitesi 208.500 ton/yıl, kullanılabilir kırmızı et kapasitesi 104.250 ton/yıl'dır.

2000 yılında Şirket 14.000 ton, 2001 yılında 24.000 ton kırmızı et pazarlamış, bu da Şirketin kullanılabilir kapasitesinin sırasıyla %13,4 ve %23'üne tekabül etmektedir. EBÜ A.Ş., 2002 yılı için 43.000 ton kırmızı et satışı hedeflemiştir. 2002 satış hedefine göre kurulu kapasite kullanım oranı %20,6, kullanılabilir kapasite kullanım oranı %41,2 olmaktadır. Soru önergesinde bahsedilen %20'lik kapasite kullanım oranı 2001 yılı kullanılabilir kapasitesine göre bulunmuş olup kurulu kapasite kullanım oranına göre hesaplandığında ise bu rakamlar 2000 ve 2001 yılı için sırasıyla %6,7 ve %11,5 olacaktır.

M

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

-2-

SORU 2- Her dönemde pazarın asgari %95'i serbest piyasa şartları ile çalışan özel sektörümüzün kontrolündedir. 2002 yılında Şirketin kontrolünde olması beklenen %5'lik pay yaklaşık 200 Trilyon TL'lik bir pazara tekabül etmektedir. Şirketin tüzel kişiliğinin sona erdirilmesine yönelik yapılan çalışmalar, %95'lik pazardan kurumsallaşamadıkları için yeterli payı alamayan, buffalo operasyonları nedeniyle Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı birliklere et satışı yapamayan Kars Et ve Van Et gibi şirketlerin girişimi ile başlatılmıştır. Hedef, %5'lik pazar payının bu gibi şirketlere bir şekilde dağıtımını sağlayarak kurtarılmasını mı temin etmektedir?

CEVAP 2- Verilere göre ülkemizde yılda yaklaşık 1.000.000 ton kırmızı et tüketilmektedir. 2001/27 sayılı Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde EBÜ A.Ş. 2002 yılı için 43.000 ton kırmızı et satışı hedeflemektedir. Bu hedef gerçekleştirilse dahi pazar payı ancak %4,3 olacaktır. EBÜ A.Ş. 2001 yılında 122.660 Milyar TL'lik satış yapmış, ancak aktarılan kaynakların finansman maliyeti hariç 2001 yılını 3.805 Milyar TL zarar ile kapatmıştır.

EBÜ A.Ş.'nin Sümer Holding A.Ş. (Holding) bünyesinde birleştirilmesinden sonra, özelleştirme işlemleri tamamlanana kadar kombina faaliyetlerinin sürdürülmesi, karlılık ve verimlilik prensiplerine göre maliyet düşürücü önlemlerin alınarak kamuya maliyetin azaltılması hedeflenmektedir. Milli Savunma Bakanlığı ile EBÜ A.Ş. arasında yapılan anlaşmaya ilişkin taahhütler Holding tarafından yerine getirileceğinden, tüzel kişiliğin kaldırılması ile EBÜ A.Ş. taahhütlerinin Kars Et, Van Et gibi şirketlere dağıtımının yapılması mümkün bulunmamaktadır.

SORU 3- 13.03.2002 tarih, 24694 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Devlet Personel Başkanlığına ilişkin tebliğin 7. maddesinde istihdam fazlası personelin özelleştirme kapsam ve programındaki kuruluşlara nakledilemeyecekleri hükmü yer almış olması dikkate alınarak, Et ve Balık Ürünleri A.Ş. personelinin Sümer Holding bünyesinde hangi metot ile istihdam edilecektir?

CEVAP 3- 13.3.2002 tarih ve 24694 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 4046 sayılı Kanun Çerçevesinde İstihdam Fazlası Personelin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Nakledilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 7. maddesi, "Başkanlığa bildirilen istihdam fazlası personel, diğer kamu kurum ve kuruluşların (özelleştirme kapsam ve programında bulunan kuruluşlar ve bağlı ortaklıkları hariç) Başkanlıkça belirlenen münhal kadro ve pozisyonlarına atanmak üzere Başkanlıkça kanuni süresi içerisinde teklif edilirler. Atama teklifleri yapılırken kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet ve insan gücü ihtiyaçları ile istihdam fazlası personelin ekli formlarda belirtilen il tercihleri dikkate alınarak bu illerden birine; buralarda münhal kadro veya pozisyon bulunamaması halinde diğer illere atama teklifinde bulunurlar. İl tercihinde bulunmayan personelin atama teklifi öncelikle görev yaptığı ile olmak üzere yapılır.

İstihdam fazlası personele; öğrenim durumu sebebiyle, bulunduğu kadro veya pozisyonun ünvan itibariyle yükselme niteliğinde olacak şekilde daha üst kadro veya pozisyon teklif edilemez. Şef ve daha üst idari kademelerde bulunan personel için kadro veya pozisyon imkanı ve personel ihtiyaçları çerçevesinde öğrenim durumuna uygun kadro veya pozisyon teklif edilebilir.

11.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

-3-

Kamu kurum ve kuruluşlarının yukarıdaki esaslara uygun olacak şekilde, istihdam fazlası personelden kendi kurum ve kuruluşlarına atanmaları yönündeki kadro veya pozisyonun ünvan, derece ve il belirtilen talepleri Başkanlıkça yerine getirilebilir" Hükmünü içermektedir. EBÜ A.Ş. ile Holdingin 4046 sayılı Kanunun 4. maddesi "f" bendi gereği birleşmelerine 7.2.2002 tarih ve 122 sayılı Başbakanlık Olur'u ile karar verilmiştir. Söz konusu karar gereği birleşme Holding bünyesinde gerçekleşecek, EBÜ A.Ş. personeli Holding bünyesinde istihdam edilecektir. Daha önce gerek EBÜ A.Ş. bünyesinde, gerek SEKA bünyesinde birleştirilen Şirketlerde personel istihdamı, istihdam fazlası personel mevzuatına göre değil, Şirket birleşmesi mevzuatına göre istihdam sağlanmıştır. Bu birleşmeden sonra EBÜ A.Ş. personeli Holding personeli olarak değerlendirilecek ve birleşme sonrasında istihdam fazlası personel tespit edilir ise Holding tarafından yukarıda yer alan tebliğin ilgili maddesi gereği nakil işlemleri gerçekleştirilecektir.

SORU 4- Kamuoyunda yaratılmaya çalışılan izlenim, Şirkete ait Kombinaların faaliyetlerine devam edeceği, sadece Genel Müdürlüğün Sümer Holding bünyesinde eritilmesi suretiyle 100 Milyon Dolar tasarruf sağlanacağı şeklindedir. Öncelikle Şirkette çalışan I ve II nolu cetvele tabi personel, Devlet Personel İdaresi Başkanlığı kanalıyla başka kurumlara nakledileceği ve atandıkları yerde maaş almaya devam edecekleri için tasarruf açıklaması gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Sayın Bakan 100 Milyon Dolarlık tasarruf sadece Genel Müdürlüğü lağvetmek suretiyle nasıl sağlayacaktır?

CEVAP 4- Her iki şirketin yönetim, sevk, idare, satış ve pazarlama kadroları birleşeceğinden, personel giderlerinde tasarruf sağlanacaktır. Birleşme sonucunda ortaya çıkacak istihdam fazlasının nakledilmesi suretiyle personel gideri azalacak, kamunun diğer kuruluşlarındaki personel ihtiyacı ise yeni personel alımı yerine buradan nakledilen personelle karşılanabilecektir.

Genel Müdürlükçe yürütülen faaliyetlerin işletmelere devriyle işletme yetkilerinin artması işletmeler arası aralarında rekabeti olumlu etkileyerek işletmelerin üretim ve verim artışlarına katkı sağlayacak, bu sayede ortaya çıkacak üretim ve verim artışı sabit giderlerle birim maliyetleri azaltacaktır.

Bahsi geçen "100 Milyon ABD Doları tutarındaki tasarruf," gerek Gemi Sanayi A.Ş.'nin Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. bünyesinde, gerekse TZD A.Ş., TUMOSAN A.Ş., EBÜ A.Ş. ve TURBAN A.Ş.'nin Sümer Holding bünyesinde birleştirilmelerinden ortaya çıkacak olan gider tasarrufu rakamıdır.

SORU 5- Personel mevzuatı uygun olmadığına göre sadece Şirket Genel Merkezi değil bağlı Kombinalarının da göreve devam etmeleri hukuken mümkün değil ise, beyni olmayan bir canlının organlarının çalışmaya devam edeceğini söylemek, gerçeği bir süre daha Kamu oyunundan gizlemek suretiyle doğabilecek tepkilerin absorbe edilmesinden öte bir anlam taşıyacak mıdır? Yoksa gerçek amaç; birbiri ile bağlantısı koparılan 13 işletmenin kısa bir sürede ve hiçbir tepki almadan yok edilmesini sağlamak mıdır?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

-4-

CEVAP 5- 4046 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde EBÜ A.Ş.'nin çıkarılacak devir bilançosu üzerinden tüm hak ve yükümlülükleriyle birlikte Sümer Holding A.Ş.'ne devredilerek tüzel kişiliğinin sona erdirilmesi öngörülmüştür. Birleşme sonucunda Holding bünyesinde özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar kombinaların faaliyetleri devam edecektir.

SORU 6- Et ve Balık Ürünleri A.Ş. bünyesinde tasfiye edilen SEK, Yem Sanayi, ÇİTOSAN ve TESTAŞ gibi şirketlerden işletme faaliyeti devam eden var mıydı? İşletme faaliyeti devam eden hiçbir Şirket bugüne kadar başka bir Şirket bünyesinde tasfiye edilmiş midir?

CEVAP 6- EBÜ A.Ş. bünyesinde birleştirilen SEK A.Ş., YEM Sanayi A.Ş., ÇİTOSAN A.Ş. ve TESTAŞ A.Ş. gibi şirketlerin birleşme tarihinde ticari faaliyetleri minimum düzeyde olmakla birlikte, SEKA A.Ş. bünyesinde birleştirilen ORÜS Orman Ürünleri A.Ş. birleşme tarihinde işletme ve ticari faaliyetlerine devam etmekteydi.

SORU 7- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca Et ve Balık Ürünleri A.Ş.'ne aktarıldığı söylenen 500 Milyon Dolarlık meblağın ne kadarı bu Şirkete bağlanan SEK, Yem, TESTAŞ ve ÇİTOSAN A.Ş.'ne aktarılan paradır? Ne kadarı Et ve Balık Ürünleri A.Ş.'ne ödenmiştir? Ayrıca bu meblağın ne kadarı Et ve Balık Ürünleri A.Ş.'ne Özelleştirme İdaresince yürütülen faizdir?

CEVAP 7- Yıllar itibariyle Özelleştirme Fonu'ndan (EBÜ) Et ve Balık Ürünleri A.Ş.'ne aktarılan kaynağı gösteren tablo aşağıda sunulmuştur:

18/4/2002 (Bin ABD Doları)

Yıllar	Nakit	Tahkim	Krd.Bor.+Faiz	Tah. ve Krd.Fz.	Vergi Borcu	Borç Faiz	Toplam
1993	25.676						25.676
1994	66.945	1.489					68.434
1995	38.118		22.520				60.638
1996	30.839		26.004	24.553			81.396
1997	10.535		20.181	47.792			78.508
1998	59.466			52.222			111.688
1999	32.387						32.387
2000	25.996				1.704		27.700
2001	8.733				109	707	9.549
2002	2.543						2.543
					GENEL	TOPLAM	498.519

EBÜ A.Ş. Genel Müdürlüğü, Şirket bünyesinde birleşen sözkonusu şirketler için aktarılan tutarın 113.832.997 ABD Doları tutarında olduğunu belirtmiştir. Birleşen şirketlerin aktiflerindeki dönen ve duran varlıklar da EBÜ A.Ş. bünyesinde birleşmiştir. Ayrıca ÇİTOSAN'nın Kurtalan Çimentodan olan 3.508.019 ABD Doları tutarındaki alacağı EBÜ A.Ş. tarafından tahsil edilmiştir.

/

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

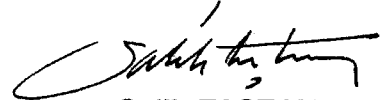
SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

-5-

SORU 8- Sümer Holdinge bu güne kadar toplam kaç Milyon Dolarlık kaynak aktarılmıştır? Bu Holdingin 2001 yılı zararı ne kadardır.

CEVAP 8- Bugüne kadar Özelleştirme Fonu'ndan Sümer Holding A.Ş.'ne 459.830.288.097.276 TL. (19.04.2002 tarihi itibariyle 1.744.887.119 ABD Doları) aktarılmıştır. Holdingin 2001 yılı zararı 176.063.908.617.527 TL. olmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Salih TAŞTAN
Başkan V.